

Skušnjava.

Boljšega ni na svetu, kakor je okusno sadje. Pa recite, če morete, da ni res tako! Nič mi nikar ne hvalite sladčic, ali „potice, na sladkem mleku mešane, vse s „cukrčkom“ potresene“ — sadje je bolje! Dobro vem, če tudi nisem vedno pri vas, kako vam gredó v slast zrele črešnje, sočnate hruške, jabolka, slive itd. Oj, boljšega ni od sadja! Da boste bolj verjeli, le jeden dokaz. Vsem vam je znano, kako je ljubil dobri Bog naše prve stariše, Adama in Evo. In veste, s čim jima je postregel? Kaj? Z najboljšim sadjem. Za nje je zasadil prelep vrt — raj, v katerem je rastlo raznovrstno drevje, polno žlahtnega sadja.

Da, da, sadje je dobro, pa tudi — zapeljivo. Koliko sicer prav pridnih otrok premoti sadje, da ga klatijo, tresejo in pobirajo po tujih vrtih! Lep čas je jesen, pa otrokom tudi nevaren. Ta in ta se pregreši prvič s tatvino ravno ob času, ko zori sadje. Pa če bi bila lakota taka, da bi moral dejati nekaj v usta, poskusil bi jih človek še opravičevati. Ali verjemite mi, naj bo kdo še tako sit, dobrega sadja pa le želi. Poslušajte to-le stavo, ki sta jo stavila gospodar in njegov hlapec, pa se boste uverili, da je prejšnja trditev do pičice resnična. Hlapec torej je pravil gospodarju, da terice niso nikoli site. Njegov gospodar pa je temu oporekal, češ, boš videl, ali jih bom nasitil ali ne! „Nikoli ne!“ odreže se hlapec. „Stavim, kolikor hočeš, da jim bom dal toliko jedi, da se bodo naveličale jesti“, trdil je gospodar svojo, hlapec pa tudi ni odjenjal. Zato sta stavila; za koliko že, to se je pozabilo, pa nas tudi ne moti. Gre se samo za to, kdo bo dobil stavo. Opoldne so terice dobile dobre jedi, obilno dobre jedi, tako da so vse odložile žlice, ker niso mogle več jesti. Gospodar je že pomenljivo pogledoval hlapca, češ, plačal boš stavo. Hlapec mu je pa z očmi odgovarjal, da ne. In res ni. Odmolijo ter vstanejo izza mize. Hlapec gre pred tericami iz veže ter se kakor po naključju močno zadene ob češpljo pred hišo. Zrele češplje se usujejo po tleh, terice pa planejo po njih ter jih hlastno jedó. „No, kaj vam nisem pravil, kaj?“ obrne se hlapec do svojega gospodarja. Ta je molčal ter plačal stavo.

Izmej onih, ki niso bili lačni, pa bi vendar-le radi jedli Meglanova lepa jabolka, s katerimi se je ponašala stara jablana tam ob plotu, sta bila Jeričkov Juljče in njegova sestra Adelica. V šolo sta šla v torek zjutraj, doma sta bila dobila pošten zajutrek, pa še s seboj sta nesla kruha, Juljče celó pol mesene klobase, a Meglanova jabolka so ju vendar-le neznansko mikala. Prav pod jablano sta obstala, Adelica se je naslonila na plot, Juljče pa se ga je oprijel z levico, desnica namreč ni bila prosta, temveč držala je klobaso. Obstala sta pod jablano ter gledala lepa rumeno-rdeča jabolka. Vrat ju je že skoro bolel, a le nista nehala gledati. A nista le gledala, ampak v duhu nekako že jedla ta lepa Meglanova jabolka.

„To so lepa!“ čudila se je Adelica.

„Kako dobra bi bila!“ pokušal jih je že od daleč Juljče.

„Zakaj veter ne potegne!“

„Ali pa, če bi bile veje vsaj majhno nižje!“

„Če bi stopil na plot, bi jih pa morda dosegel.“

„S kamnom si jih tudi upam nekaj sklatiti...“

Pri teh besedah se pa Juljče prestrašen zgane, nekaj mirzlega se je namreč dotaknilo njegove roke in pa polovica njegove pol-klobase mu je bila vzeta. Domači pes „kožuhar“, ki ju je večkrat v šolo spremljal, je ves tisti čas, ko sta otroka občudovala Meglanova jabolka, neprenehoma zrl v klobaso ter v svoji pasji modrosti tako sodil, da je klobasa prav dobra; ker pa o tem ni mogel izreči merodajne sodbe, če je ne pokusi, odgriznil je je polovico za poskušnjo. Juljče pa ni bil zadovoljen s „kožuharjevim“ pokušanjem ter ga je še oštel, češ, grdoba, kako si drzneš jesti mojo klobaso.

Nekdo pa, ki je opazoval vse to, povedal je Juljčetu te-le besede:

„Mladi prijatelj, nikar se ne huduj nad psom, ki ni ta trenutek nič slabši, kakor ti. Jediní razloček mej vama je ta, da je bil „kožuhar“, ali kako je že ime vašemu psu, urnejši. Če bi bil ti začel metati kamenje na jablano in jedel s sestrico Meglanova jabolka, bil bi ravnal ravno tako predrzno in napačno kakor vaš pes. In veš, kaj svetujem tebi in tvoji sestrici? Le vselej urno hodita mimo te jablane in nikar je preveč ne ogledujta, da vaju ne premaga skušnjava! Okusna, lepa jabolka in pa samota so vama skušnjava, ki vaju moti, da bi si jih svojevóljno prilastila. To bi pa ne bilo prav. Raje poprosita Meglanovega očeta, jaz jih poznam: za par jabolk jim ni nič, a krasti jih ne pusté.“

Adelica je bila rdeča kakor rak, Juljčeta so pa tudi barve sprehajale, a obadva sta bila kakor poparjena. Izprevidela sta, da sta res skoro že kradla; majhno še, pa bi se bila udala skušnjavi. In če bi bila to storila, podobna bi bila psu, kakor je rekel mož. Oj, to bi bilo pa jako grdo! Zato le urno v šolo, drugič se pa pri Meglanovi jablani ne bosta čisto nič pomudila, ampak nalašč mimo nje stekla, in skušnjava bo ostala sama...

I. Štrukelj.

Očetova pipa.

„Poglejte, očetova pipa!
Kakó mi veselo gori!
Kakó v kolobarih višnjevih
Do stropa nje dim se valí!

Valí se, valí okrog mene,
Kadí se, kadí se v glavó!
Joj, to po želodcu mi bródi,
Joj, to mi težkó je, hudó!

Iz ust brž! — Oči so mi môtne,
Ne morem več gledati...“
A kaj se je dalje zgodilo,
Vam nočem povedati!

Smiljan Smiljanič.

